

مرکز تحقیقات سازمان صداوسیما، مجموعه تاریخی «مهیارعیار» را به‌عنوان پربیننده‌ترین اثر سیمافیلم در سال ۱۴۰۳ اعلام کرد.

بنابر این گزارش، سریال مهیار عیار پس از مجموعه‌های نوروزی امسال، با ۳۸٫۵ درصد بیننده عنوان پرمخاطب‌ترین محصول مرکز سیمافیلم را از آن خود کرد.

«مهیارعیار» پربیننده‌ترین اثر شد

کلید خلق کمدی‌های پرمخاطب

شاخصه‌های مهم در خلق محتوای سرگرم‌کننده و ماندگار را در طنز تلویزیونی بررسی کردیم

برنامه‌های تلویزیونی کمدی به‌عنوان یکی از محبوب‌ترین و پرمخاطب‌ترین ژانرها در تلویزیون، نقش مهمی در سرگرمی و ایجاد لحظات شاد برای مخاطبان ایفا می‌کنند. این برنامه‌ها با استفاده از طنز و کمدی، می‌توانند با کمترین چالش و در فضایی مفرح به نقد مسائل روز اجتماعی پرداخته و تعامل جمعی را با همبستگی و انسجام ملی به همراه داشته باشند. در این گزارش به بررسی شاخصه‌های کلیدی برای موفقیت یک برنامه تلویزیونی کمدی پرداخته‌ایم.



گروه رسانه سحر حیات

محتوای جذاب و متنوع از بایدها و اصول موفقیت یک برنامه تلویزیونی است. برای رسیدن به محتوای جذاب نیز توجه به نکاتی چون داستان‌نویسی، تنوع موضوعی و زاویه نگاه خاص به سوزه از اهمیت بالایی برخوردار است. داستان‌نویسی قوی می‌تواند به ایجاد خط‌روایی منسجم و جذاب کمک و مخاطب را با سوزه درگیر کند. نمونه‌های موفق‌ی چون «نوروز ۷۲» یا «ساعت خوش» هر چند که از قدیمی‌ترین مجموعه‌های طنز تلویزیونی هستند اما به‌دلیل پرداخت آینده‌نگرانه متن و آیتیم‌ها همچنان مخاطبان را درازند و در موقعیت‌های مختلف اجتماعی مورد رجوع مخاطبان قرار می‌گیرند. از دیگر نکات مهم برای رسیدن به محتوای جذاب در برنامه‌های تلویزیونی بالاخص کمدی، تنوع در موضوعات انتخابی، از مسائل اجتماعی و خانوادگی گرفته تا موضوعات فرهنگی و اقتصادی است، که می‌تواند به جذب طیف گسترده‌تری از مخاطبان کمک کند. به‌طور مثال آیتیم مشاعره، کلاس‌های مدرسه و گروه سرود مهدکودک، مراجعه به بانک یا مطب پزشک، مسابقات ورزشی، ایستگاه اتوبوس و صف مسافران و حتی در نمونه‌هایی دستمایه قرار دادن برنامه‌های تلویزیونی دیگر، مثل مسابقه محله یا مسابقه هفته و حتی دوربین نامحسوس همگی با تنوع و فراگیری موضوع توانسته بودند موفق ظاهر شده و بعد از سالیان طولانی، همچنان برای مخاطبان مختلف خاطره‌سازی کنند. علاوه بر این موارد، زاویه نگاه خاص به سوزه نیز از دیگر نکات در تعیین کیفیت محتوای برنامه تلویزیونی است. برنامه‌سازی می‌تواند با زاویه نگاه متفاوت نسبت به عامه مردم باعث ایجاد تمایز و جذابیت بیشتر در محتوا شود. او با این تکنیک به بیننده این احساس را خواهد داد که با یک تجربه جدید و منحصر به‌فرد روبه‌رو است. در نهایت، ترکیب این عناصر می‌تواند به تولید محتوایی منجر شود که نه تنها سرگرم‌کننده باشد، بلکه به تفکر و تأمل در مورد موضوعات مهم نیز بپردازد و البته همان‌طور که آورده شد، با جذابیت حاصله، سالیان سال تازگی خود را حفظ کرده و تبدیل به اثری ماندگار در تاریخ برنامه‌سازی شود.

تصویر: گروه سحر حیات

محتوای جذاب و متنوع از بایدها و اصول موفقیت یک برنامه تلویزیونی است. برای رسیدن به محتوای جذاب نیز توجه به نکاتی چون داستان‌نویسی، تنوع موضوعی و زاویه نگاه خاص به سوزه از اهمیت بالایی برخوردار است. داستان‌نویسی قوی می‌تواند به ایجاد خط‌روایی منسجم و جذاب کمک و مخاطب را با سوزه درگیر کند. نمونه‌های موفق‌ی چون «نوروز ۷۲» یا «ساعت خوش» هر چند که از قدیمی‌ترین مجموعه‌های طنز تلویزیونی هستند اما به‌دلیل پرداخت آینده‌نگرانه متن و آیتیم‌ها همچنان مخاطبان را درازند و در موقعیت‌های مختلف اجتماعی مورد رجوع مخاطبان قرار می‌گیرند. از دیگر نکات مهم برای رسیدن به محتوای جذاب در برنامه‌های تلویزیونی بالاخص کمدی، تنوع در موضوعات انتخابی، از مسائل اجتماعی و خانوادگی گرفته تا موضوعات فرهنگی و اقتصادی است، که می‌تواند به جذب طیف گسترده‌تری از مخاطبان کمک کند. به‌طور مثال آیتیم مشاعره، کلاس‌های مدرسه و گروه سرود مهدکودک، مراجعه به بانک یا مطب پزشک، مسابقات ورزشی، ایستگاه اتوبوس و صف مسافران و حتی در نمونه‌هایی دستمایه قرار دادن برنامه‌های تلویزیونی دیگر، مثل مسابقه محله یا مسابقه هفته و حتی دوربین نامحسوس همگی با تنوع و فراگیری موضوع توانسته بودند موفق ظاهر شده و بعد از سالیان طولانی، همچنان برای مخاطبان مختلف خاطره‌سازی کنند. علاوه بر این موارد، زاویه نگاه خاص به سوزه نیز از دیگر نکات در تعیین کیفیت محتوای برنامه تلویزیونی است. برنامه‌سازی می‌تواند با زاویه نگاه متفاوت نسبت به عامه مردم باعث ایجاد تمایز و جذابیت بیشتر در محتوا شود. او با این تکنیک به بیننده این احساس را خواهد داد که با یک تجربه جدید و منحصر به‌فرد روبه‌رو است. در نهایت، ترکیب این عناصر می‌تواند به تولید محتوایی منجر شود که نه تنها سرگرم‌کننده باشد، بلکه به تفکر و تأمل در مورد

موضوعات مهم نیز بپردازد و البته همان‌طور که آورده شد، با جذابیت حاصله، سالیان سال تازگی خود را حفظ کرده و تبدیل به اثری ماندگار در تاریخ برنامه‌سازی شود.

بازیگران طنز، لازمه برنامه‌های سرگرم‌کننده‌اند، اما...

بعد از داشتن متنی منسجم و داستانی قوی نوبت به انتخاب بازیگر می‌رسد. با دقت در انتخاب بازیگران باتجربه و مسعد در حوزه کمدی می‌توان به کیفیت برنامه کمک کرد. ایجاد لحظات کمدی و خنده‌دار، پذیرش نقش و ارتباط و تعامل خوب با مخاطبان از جمله توانمندی‌های لازم برای رسیدن به شخصیتی ماندگار در ژانر کمدی تلویزیونی است. هیچ مخاطبی نیست که شخصیت‌های

تصویر: گروه سحر حیات

مهیارعیار به کارگردانی سیدجمال سیدحاتمی و تهیه‌کنندگی بهروز مفید براساس فیلمنامه‌ای از محمدرضا محمدی‌نیکو از تولیدات گروه تاریخی سیمافیلم است که پس از سریال «روشن‌تر از خاموشی» ساخته حسن فتحی که با محوریت زندگی ملاصدرا ی شیرازی در سال ۱۳۷۹ در این مرکز تولید شده بود، جدی‌ترین و گسترده‌ترین مجموعه‌ای است که قصه

آن در عصر صفویه روایت می‌شود و پس از گذشت ربع قرن از ساخت سریال مذکور، مجدد مخاطب را در حال وهوای آن دوران قرار می‌دهد.

گفتنی است به‌دلیل استقبال صورت‌گرفته از مجموعه مهیار عیار، طبق اعلام رئیس مرکز سیمافیلم، ساخت فصل دوم این سریال در دست‌ورکار این مرکز و مجموعه معاونت سیما قرار گرفته است.



برش

تعامل با مخاطب کلید همراهی جامعه

برای داشتن برنامه کمدی موفق باید مشارکت و تعامل با مخاطبان نیز لحاظ شود. این تعامل می‌تواند از طریق شبکه‌های اجتماعی، نظرسنجی‌ها و چالش‌های آنلاین انجام شود که به افزایش حس نزدیکی و ارتباط بین برنامه و بینندگان کمک می‌کند. استفاده از نظرات و بازخوردهای مخاطبان می‌تواند به بهبود کیفیت برنامه و تولید محتوای متناسب با سلیقه آنها کمک کند. در این مورد می‌توان همچنان از برنامه برطرف‌دار خندوانه مثال زد که با تقاضا از مخاطبان برای زل زدن به دوربین و خندیدن، در شروع با انرژی و نشاط جمعی ظاهر می‌شد و در ادامه با حضور در سطح شهر و تهیه آیتیم‌هایی به‌نوعی با مشارکت حاضرین در استودیو، تعامل و ارتباط با مخاطب را به‌خوبی حفظ می‌کرد و در هر فصل همراهی آنها را با خود به‌همراه داشت. این بازخوردها هم به‌نوبه خود به‌مرور در شکل‌گیری محتوای جدید و جذاب نیز به برنامه‌سازان خندوانه کمک کرد و در هر فصل آیتیم‌های خلاق دیگری را به برنامه اضافه کرد.

مناسب می‌تواند به حفظ توجه مخاطب و ایجاد حس انتظار برای قسمت‌های بعدی کمک کند. تصور کنید آیتیم جناب‌خان که به علت پرمخاطب بودن به‌تازگی در مجموعه‌ای جدید به نام هزارویک روی آنتن رفته است، در ساعت مرده‌ای پخش شود یا همین آیتیم برطرف‌دار در خندوانه بدون مضمون و صرف اطمینان از برمخاطب بودن، طولانی می‌شد، می‌توان برآورد کرد که در این صورت نمی‌توانست مخاطبان خود را حفظ کرده و از دل‌نشینی و بانمکی کارکتر هم‌تیم‌کم می‌شد.

فضای بصری و محتوایی جذاب و اجتماعی

ایجاد یک فضای بصری جذاب و متنوع از دیگر نکات برنامه‌های سرگرم‌کننده است. از جمله مواردی که در دگریری بصری مخاطب با برنامه نقشی اساسی دارد، دکوراسیون و طراحی صحنه است که باید متناسب با موضوعات برنامه انجام شده و حس شادابی و نشاط را منتقل کند. این شادابی و نشاط در کنار نقد و بررسی مسائل اجتماعی و فرهنگی به مخاطبان این حس را می‌دهد که برنامه صرف خنده نبوده و در کنار نشاط، واقعیت‌های اجتماعی نیز پیگیری می‌شود. صحبت از واقعیت‌های اجتماعی در قالب برنامه‌های طنزی که مشارکت

بالای مخاطب را به‌همراه دارند، کمک می‌کند شکلی از تفکر و تأمل جمعی در امور اجتماعی شکل بگیرد که اگر این موضوعات به‌صورت مستقیم مطرح شوند، ممکن است مشارکت جامعه را به همراه نداشته باشد. لازم است دقت شود که استفاده از طنز برای ترویج ارزش‌های مثبت اجتماعی و فرهنگی می‌تواند به تقویت همبستگی اجتماعی و ایجاد جامعه‌ای شاداب‌تر و بانشاط‌تر منجر شود. در برنامه‌سازی‌های سرگرم‌کننده کمدی توجه به شاخصه‌های کلیدی از جمله محتوای جذاب، شخصیت‌های قابل ارتباط، مولفه‌های طنز، ساختار منسجم، تعامل با مخاطب و توجه به محتوای اجتماعی بسیار ضروری است. چرا که رعایت این نکات در برنامه‌های کمدی می‌تواند رسانه را به مرجعی برای سرگرمی و ایجاد لحظات شاد در زندگی مخاطبان تبدیل کرده و در عین‌حال به نقد و بررسی مسائل روز جامعه بدون تنش‌های خسارت‌بار بیانجامد.



استفاده از بداهه‌گویی و شوخی‌های غیرمنتظره یکی از مولفه‌های طنزپردازی است که می‌تواند به برنامه حس زنده و پویا ببخشد

از شخصیت‌ها، آیتیم‌های نمایشی و مسابقات بود که در هر قسمت با سوزه‌ای خاص تهیه و تولید می‌شد. البته نباید فراموش کرد که در کنار تمامی نکات گفته‌شده، زمان‌بندی مناسب برنامه در پخش شبکه و کنداکتور برنامه باید به‌گونه‌ای تنظیم شود که مخاطب را درگیر نگه دارد و از یکنواختی جلوگیری کند. زمان‌بندی



دریچه

روستاگردی برای کشف سنگ‌های خرنج

برنامه گردشگری «روستادوستا» امروز یکشنبه ۷ بهمن‌ماه ساعت ۱۵:۰۰، رادیو صبا به معرفی جاذبه‌های منحصر به فرد روستای خرنج در پیرانشهر و به صورت هم‌زمان از صدای مرکز آذربایجان غربی می‌پردازد.

این برنامه با هدف آشنایی مخاطبان با زیبایی‌ها و ظرفیت‌های گردشگری روستاهای کشور طراحی شده است و در این قسمت، شنوندگان به سفری صوتی به روستای خرنج دعوت می‌شوند. این روستا به خاطر سنگ‌های عجیب و افسانه‌ای خود، معروف به «سنگ‌های خرنج» شناخته می‌شود.

این سنگ‌های گرانبه‌ی خاص و منحصر‌به‌فرد، به عنوان یکی از جاذبه‌های اصلی این منطقه، توجه گردشگران را به خود جلب می‌کند و داستان‌های محلی جذابی را به همراه می‌آورد.

گفتنی است «روستادوستا» به تهیه‌کنندگی رضا عزتی و با اجرای فاطمه اربابیان و مهدی پر، از شنبه تا چهارشنبه روی آنتن می‌رود.



منوچهر هادی بازیگر تلویزیون شد

مجموعه تلویزیونی «یک، سه، هفت» به کارگردانی منوچهر هادی درحالی‌به مراحل میانی ضبط خود رسیده که او علاوه بر کارگردانی، به‌عنوان بازیگر نیز در این مجموعه نقش آفرینی می‌کند. هادی پیش از این تجربه نقش آفرینی در آثار یی چون فیلم‌های سینمایی «حدود هشت صبح» و «ملاقات با طوطی» را داشته است. پیش از این حضور بازیگرانی همچون پژمان بازغی، دارا حیایی، فاطیما بهارمست، لعیا زنگنه، مریم مومن، سیما تیرانداز، رزیتا غفاری و حمید گودرزی در یک، سه، هفت قطعی شده بود. علاوه بر این بازیگران شناخته‌شده، گروه‌وش ثنائی نیز به‌عنوان بازیگر خردسال مقابل دوربین رفته است. او نقش مقابل هادی را در این سریال بازی می‌کند. یک، سه، هفت در عین‌دنبال‌کردن یک خط‌روایی مشخص که مخاطبان را با فراز و نشیب زندگی شخصیت‌های اصلی همراه می‌کند، به دلیل وجود خرده داستان‌هایی که در هر قسمت دنبال می‌شود، از بازیگران متعددی بهره می‌برد.



یادداشت

سپیده اشرفی | روزنامه‌نگار

دُر گران سوجان

هزار و یک شب تلویزیون

واقعیت این که ما جماعت ایرانی، عاشق قصه گفتن و قصه شنیدن هستیم. اصلا جان می‌دهیم برای قصه‌های پرکشش و ماجراهای طولانی. شاید برای همین هم، کتابی مثل هزار و یک شب را داریم و می‌دانیم برای شب‌ها و روزهای تابستان و زمستان، روایت‌هایی برای گذر از واقعیت‌ها طلب می‌کنیم. مصداق این قصه‌های بلند را می‌شود در سریالی مثل طوبی دید که در ۵۰ قسمت، توانست مخاطب را به خود جذب کند. شاهد آن هم نظرسنجی‌های صورت گرفته از این مجموعه است که طبق تأیید رئیس رسانه ملی، براساس نظرسنجی مرکز تحقیقات حدود ۴۴ درصد بینندگان تلویزیون مخاطب سریال طوبی بوده‌اند که قریب به ۳۰ میلیون نفر از جمعیت ایران را شامل می‌شود.

در قیاس با طوبی، می‌توان به مجموعه‌های دیگری نگاه کرد که با ۲۰ یا ۳۰ قسمت، فقط به طرح اولیه وارد شده‌اند. صد البته که نمی‌توان همه مجموعه‌های بلند تلویزیونی را موفق و پرمخاطب دانست اما حالا که سوجان به انتها رسیده و دومین مجموعه‌ای است که در یک سال گذشته توانسته قلاب قصه خود را در ذهن مخاطب بیاندازد، بد نیست به این تجربه گرانبها توجهی ویژه شود. نمی‌توان کتمان کرد که مخاطب نیاز دارد در ۵ تا ۱۰ قسمت اولیه با شخصیت‌های مجموعه بیشتر آشنا شود تا بعد بتواند خود را با قصه آنها همراه سازد. یعنی درست اتفاقی که در مورد سوجان و طوبی افتاد و توانست طیف گسترده‌ای از مخاطبان را با خود همراه کند.



نکته مهم‌تر این‌که، دیگر کشورهایی که داعیه‌دار تولید و پخش سریال‌های به‌روز و مخاطب‌پسند هستند، کمتر سراغ مجموعه‌های کوتاه می‌روند و همین قدمی که رسانه ملی در یک سال گذشته به مدد تولیدکنندگان و عوامل سریال‌ها برداشته، مغتنم است و باید ادامه‌دار باشد.

در ابتدای مجموعه سوجان، برخی تصور می‌کردند قرار است با مجموعه‌ای ۳۰۰ قسمتی همراه شوند و کمی بعد گفته شد که فقط ۶۵ قسمت از آن آماده شده است. همین قلاب اولیه برای یک قصه بلند و همراه‌شدن با شخصیت‌هایی که در قسمت یک تا ۳۰ با جزئیات به آن پرداخته شد، توانست سوجان را به یک محتوای پرمخاطب تبدیل کند. درست مثل مجموعه طوبی که در قسمت‌های اولیه، روایت کلی خانواده هامون در بستر تاریخ بیان شد و بعد، خرده‌روایت‌ها به آن افزوده شد.

سوجان و مخاطبان وفادار آن ثابت کردند تماشاگر رسانه ملی این روزها به قصه‌های بلند نیاز دارد و آماده شنیدن روایت‌هایی پرکشش است. سوجان بر قصه‌های بلندی مهر تأیید زد که روزگاری جای بیشتری در تلویزیون داشت و به مرور با توجه به سرعت محتواهای در دسترس شبکه‌های مختلف، کمتر مورد توجه قرار گرفت. هر چند هنوز هم می‌توان مجموعه‌های بسیاری را نام برد که با وجود تعداد کمتر قسمت‌های آن، مخاطب خود را پیدا کرده‌اند. با این حال، تجربه طوبی و سوجان دُر گران این روزهای تلویزیون است که باید بهای بیشتری به آن داده شود.

نما

روایت انقلاب اسلامی در «قصه دیار ما»

مجموعه مستند قصه دیار ما تا روز سه‌شنبه از شبکه مستند پخش می‌شود تا روایت‌گر محور و جرقه انقلاب اسلامی در شهرهای مختلف کشور باشد. تهیه‌کننده این مجموعه، سیدمحمدحسین هاشمی و نویسنده و کارگردان آن، یزدان پرونده است. این مجموعه هر شب ساعت ۲۰ از شبکه مستند پخش می‌شود و تکرار آن روز بعد ساعت ۱۳:۰۰ روی آنتن می‌رود.



کد QR را اسکن کنید

